

Kulturális-közéleti havilap, harminckilencedik évfolyam

2012 július Próza

Vág Bernadett: Ragyogás

Vajcsik Kálmánné alighogy benyitott a második emeleti körfolyosó közös vécéjének ajtaján, mindjárt valami fényeset pillantott meg a sarokban, a földön. Nem is lépett beljebb, el ne tűnjön a szeme elől az a valami, inkább megrogyasztotta a térdét, és amennyire csak engedte a fájós dereka, bedőlt, hogy a fajansz mögé tudjon nézni. A csillogás a padlózat és a vécétalp illesztésénél látszott az előbb, de most nem látta. Ekkor kicsit dülöngélni kezdett, hátha másik szögéből újra megcsillan. Most megint meglátta. Nagyon aprócska volt és nagyon fényes, de nem bántón fényes, inkább szívmengetőn. Mi mást lehetett volna gondolni, mint hogy valami kincs. Vajcsik Kálmánné kiegyenesedett, mert a háta már nem bírta tovább, és mély levegőt vett, hogy kicsit megnyugodjon. Lehunyta a szemét, aztán pislogott párat, így edzette magát a nagy látványra. Ezután kicsit átmasszírozta a derekát, majd nagy terpeszt vett fel, hogy újra lehajoljon, de hirtelen meggondolta magát. A kincs várhat, jobb, ha előbb elvégzi, amiért a klozetra jött, mert a vízajtó már nagyon kínozza. Elővette a pongyolája zsebéből a vécépapírt, letépett belőle egy darabkát, és szépen leterítette vele a deszkát, aztán leült.

Vajcsik Kálmánné soha életében el nem vette, ami a másé, mert úgy gondolta, hogy mindenért becsülettel meg kell dolgozni. Nem is volt soha semmije. Negyvenöt évet húzott le a gumigyárban, egyszer kitüntették, kapott egy kiváló dolgozó jelvényt szép, piros dobozkában, meg némi pénzt egy borítékban. Nem volt igazi ajándék az se, megdolgozott érte keményen, három műszakban.

De a szíve mélyén mindig arról álmodozott, hogy egy nap kincset talál. Hogy kap valamit fönről csak úgy, ami nem jár. Hogy csak üldögél szépen, elmélázva, összekulcsolt kézzel a tévé előtt, és potty, ölébe hullik egy kis meglepetés. Na jó, az se baj, ha séta közben esik meg vele a csoda, mondjuk, teli pénztárcára bukkan a csatornafedél mellett a piacra menet, netán valami ékszerszert talál, amit fél áron továbbadhatna a gyülekezeti asszonyoknak a mise után. De az se baj, ha nem talál semmit, hanem nyer. Pénzt a lottón, vagy azt a nagy, piros autót, amit a közért falán reklámoznak. Egy dunai hajóúttal is beérte volna, vagy egy wellness hétvégével Hajdúszoboszlón, de legalább egy olyan gőzölős villanyvasalót küldtek volna, amit a keresztretjévennyel lehet nyerni. Ilyesmit persze nem kér az ember, főleg nem Vajcsik Kálmánné, mert hogy is nézne ki, hogy olyasmért könyörög a templomban, ami nyilvánvalóan nem jár. Így aztán csak titokban gondolt néha rá, hogy milyen szép is volna, ám ahogy teltek az évek, egyre keserűbben, egyre dühösebben. Mert Vajcsik Kálmánné nem nyert és nem is talált semmit, még egy lyukas zoknit se, egy rozsdás kulcskarikát se, soha.

De most itt ez a kincs. Most talán rámosolyog a szerencse, megsimogatja kontyba tekert, ezüst haját, és azt mondja:

– Jól van, Irénke, jó ember vagy, még ha kicsit morgós is, de dolgos voltál, becsületes, melegszívű egész életedben. Itt az idő, hogy kapj valamit csak úgy, ajándékba, amiért nem kellett megdolgoznod, és ami csak a tiéd.

Hiába ült már percek óta a vécén, a nagy izgalom csak nem engedte ellazulni, folyton megakadt a sugár, rá kellett préselni, hogy újra meginduljon. Mi lehet ott leghátul, a sarokban az a ragyogó, fénylő kis micsoda? Túl nagy dolog nem lehet, mert alig látszik, de az egészen aprócska tárgyak is érhetnek sokat, például egy gyémántkő. Esetleg egy rubint. De nem rubint mégsem, gondolta Vajcsik Kálmánné, mert ha rubint volna, pirosas fényben csillogna, nem pedig ilyen szép aranyban. Talán egy kis medalion vagy gyűrű, ki tudja.

Aztán azon töprengett, vajon megérzi-e az ember előre, amikor az élete fordulóponthoz ér, jelzi-e valami, hogy jön a csoda, hogy valóra válik egy álom, vagy minden csak ugyanúgy történik akkor is, ahogy addig? Visszapörgette az elmúlt fél órát, ahogy felriasztotta a feszülő hólyagja, aztán ahogy bekapcsolta a kistrádiót, hát, az is csak pont úgy recsegett, mint máskor. Ezután, ugye, papucsba bújt, a vécépapírt a zsebébe tette, a pongyolára köntöst húzott, aztán indult kifelé, mint minden áldott hajnalban. Nem történt az égvilágon semmi különös. És tessék, a kincs mégis itt van. De miféle kincs lehet?

A kíváncsiság nem hagyta tovább ücsörögni, magára ráncigálta a mackóalsót, elrendezte rajta szépen a pongyolát és nyögdécselve lehajolt, hogy odaférjen a kincshez. De most nem látta sehol. Kinyitotta a klozetajtót, hogy nagyobb legyen a fény, beállt ugyanúgy, mint amikor az előbb benyitott, még dülöngélt is megint, de sehol semmi. Letérdelt. Bedugta a fejét a vécécsésze mellé, még a maró szag sem tántorította el. Sehol semmi. Nagy nehezen feltápáskodott és visszament a lakásba a partvisért, hogy majd azzal kikotorja, bármi csillog is, de nem volt ott más, csak vécépapírfoszlányok, egy cigarettacsikk, pár szál leégett gyufa, egy söröskupak meg kosz. A fémkupakot a kezébe fogta és hosszan nézegette, fénybe tartotta, meg is mozgatta, hátha az csillant meg az előbb. De az a csillogás egészen más volt.

Visszaslattyogott a lakásába. Még a klozet ajtaját is tárva hagyta, pedig ki volt függesztve rá, hogy *Kérjük az ajtót becsukni!* (alatta meg hogy *kurvaanyád Géza*, de az már másik kézírással).

Vajcsik Kálmánné igyekezett túltenni magát a csalódáson, de sehogy se ment ki a fejéből az a ragyogás. Akármit is csinált, ha a rádiót kapcsolta be, ha a nedves konyharuhát terítette ki, mindig csak eszébe ötlött újra meg újra.

– Majd pont te találsz kincset – morogta, miközben nagyot kanyarított a kétnapos kenyérből. A kamrából előhozta a nagy befőttesüveget, amiben a házi zsír volt, abból dobott a kenyérre egy evőkanállal. – Még hogy kincset! Hülye vagy te, Irén.

Kettőt harapott a kenyérből, de nem esett jól. Bement hát a szobába, leült az ágy szélére, és a szőnyegrojtot bámulta. Keménynek kell lenni, erre tanította az élet, mondogatta is a gyerekeinek mindig, hogy nem sírunk-picsogunk, akármilyen véres is volt a térdük, az orruk, aztán meg magának is sokszor mondta, például amikor a lánya felült a repülőre, hogy Amerikába menjen a férjével. Lehetett azt tudni előre, hogy nem látja többé. A fiú legalább itt maradt, nem is lakik messze, de sose ér rá, menedzser.

– Nem sírunk-picsogunk – szipogta Vajcsik Kálmánné most is, de valahogy képtelen volt útját állni a szomorúságnak. Potyogott a könnye, rá a szőnyegrojtra, amit bosszantóan nevelésnek tartott, mint ahogy azt is, hogy egy képzeletbeli kincs eltűnése miatt szomorkodik.

– Ami nem volt az enyém, az úgysem tűnhet el.

Aztán vaskos tenyerével lesimította az arcát, orrát a kézfejébe törölte, és nagyot sóhajtott.

– Hogy az a nyomorult!

De ekkor már Jenőre gondolt, pontosabban arra, hogy az is hogy eltűnt, mintha sose lett volna. Jenő (vagyis Vajcsik Kálmán, kinek a második neve volt Jenő) tizenhét évvel ezelőtt hagyta faképnél Irénkét, méghozzá éppen a hatvanadik születésnapján, kereken negyven év házasság után. Virágot még hozott, három szál cirmos szegfűt (holott tudta jól, hogy Irénke a pirosat szereti), és csak annyit mondott:

– Isten éltesen sokáig tégedet, Irén, de én most elhagylak.

Ezzel ki is farolt volna a konyhai bejáraton, mert így látta biztonságosnak, de Vajcsik Kálmánné az előszobai bejáraton kirentva a háta mögé penderült, hogy a grabancánál fogva visszalökösse a gangról a konyhába. Miután mindkét ajtót kulcsra zárta, a kulcsot meg a zsebébe tette, leült a konyhaasztalhoz, pontosabban rákönyökölt, szétterült a keble halma a viaszkosvászon terítőn.

– Na, monddad csak, Jenő, mit is akartál. Szóval elhagysz?

Ezt nagyon higgadtan és csendesen igyekezett kérdezni, csak az ujja dobolása árulta el, hogy nincs éppen békés kedvében.

Vajcsik Kálmán a falnak támaszkodva állt, nem lépett közelebb.

– Ei – mondta, de előbb még háromszor is megköszöri a torkát.

– Aztán mi az ok, Jenő? – kérdezte Vajcsik Kálmánné, és tovább dobolt.

Vajcsik Kálmán megint a torkát köszöri, és a követ bámulta, mintha oda lenne írva a jó válasz.

– Mi az ok? – már kissé rekedtes volt a hangja. Vajcsik Kálmánnénál ez fordítva volt, mindig előbb szokott berekedni, és csak utána üvölt. Vajcsik Kálmán egyik lábáról a másikra állt, fejét jobbra-balra ingatta, mint az elefánt az állatkertben, és nagyon halkán csak annyit mondott:

– Már mást szeretek.

– Már mást – ismételte Vajcsik Kálmánné.

– Mást – suttogta Vajcsik Kálmán.

– Ki mást? – csapott az asztalra Vajcsik Kálmánné, hogy beleremegett a szódásszifon. Vajcsik Kálmán a vállát vonogatta.

Vajcsik Kálmánné nagyokat bólintott, aztán a szája elé kapta az ujjait, és úgy dobolt tovább, az arcán.

– Aztán mit szeretsz rajta, Jenő?

– Hát, hogy olyan kedves. Meg hogy becsül engem. Meg...

– Meg? Mit meg?

– Olyat is megcsinál, amit te soha.

– Még hogy olyat is! – kiabált Vajcsik Kálmánné Irénke, és hozzá ütemesen verte az asztalt. – És én? Én mit meg nem csináltam érted? Hát nem én hurcoltalak haza a kocsmából a hátamon? Nem én etettelek akkor is, amikor munkakerülő voltál? Nem én ápoltalak, amikor véresre vert a tapsos Gyuri? Nem én mostam a szarodat, amikor begyulladt a májad, nem én fektettelek minden este tiszta ágyba, nem én adtam rád patyolat inget éveken át?

Vajcsik Kálmán belátóan bólogatott. Aztán megköszöri a torkát, úgy mondta:

– De ő mást is... Úgy mást. Érted.

Vajcsik Kálmánnénak torkán akadt a szó. Nem mert tovább kérdezősködni, mert még a gondolatba is belepirult. Vagy tizenöt éve nem feküdtek össze a férjével, addig is csak azért, mert a Jenő annyira akarta. De ki gondolta, hogy még mindig kéne neki? Hát szólt egy szót?

– Vagy úgy – mondta csendesen Vajcsik Kálmánné. Felállt, a kulcsot visszaadta Jenőnek, felvette a kabátját, és elment hazulról.

– Ó, hogy az a nyomorult! – sóhajtott Vajcsik Kálmánné az ágy szélén ülve, és visszánézte a negyvenévnyi házasság, majd a tizenhét évnyi elhagyatottság minden szomorúságát, dühét és fájdalmát. Jöttek a csúfos emlékek sorban, rávicsorogtak, számárfület mutattak, de valami most mégis más volt. Valami hiányzott. Bárhogy is igyekezett, nem tudta előidézni szívében azt az emésztő gyűlöletet, pedig az elmúlt tizenhét év alatt nem volt nap, hogy fel ne bőszítette volna valami, ami Jenőt juttatta eszébe. De most, mintha csak filmen nézné az életét, mintha nem is lenne köze hozzá, cseppet sem tudott haragudni.

És miközben ezen csodálkozott, az ágy mellett, az asztalka lábánál megint felragyogott valami. Először, mintha az asztalon, a terítő sarkánál látszott volna, de aztán tisztán megcsillant a szőnyegen, a nagy kacskaringónál.

– Mi a csuda – motyogta Vajcsik Kálmánné, és egészen elképedt. – Hát hogy lehet, hogy reggel kint van, aztán bent van, előbb fent van, most meg lent van?

Letérdelt, csúszott-mászott az asztal körül, de nem talált semmit. Arra gondolt, hogy szólni kéne valakinek, nézze már meg, most van kincs, vagy nincs kincs. De kinek lehetne szólni? Kinek, aki nem teszi zsebre, ha megtalálja? Kinek, aki nem űz csúfot belőle, aki nem híreszteli el, hogy vénségére megbolondult, hogy téveszméi vannak?

Feltápáskodott a földről és végigfeküdt az ágyon. Jobbnak látta, ha pihen egy kicsit, hátha csak múló rosszullét az egész. Az is lehet, hogy csak a szeme fáradt el, azért káprázik. Korán van még, úgyis mit csinálna, a lépcsőházat majd csak holnap kell feltakarítani, főzni sem kell, maradt még tegnapról lecsó, jobb is, ha pihenget. Lehunyta a szemét, és aludni próbált.

Jó volt így mozdulatlanul feküdni, melegség áradt szét a testében, már a kincset se bánta. Hirtelen könnyű lett, mintha lebegne, mintha nem is volna teste, csak az a bágyadt, kellemes békesség bizsergett benne tetőtől talpig.

És ekkor váratlanul újra ott volt a ragyogás. Egy ijedt kis hang a fejében azt súgta, nyisd ki a szemed, Irén, itt a kincs, itt a kincs! De már nem volt ereje kinyitni.

Tetszik

2 ember kedveli. Legyél te az első az ismerőseid közül!

Kapcsolódó írások:

1. **Vág Bernadett: Át a patakon** Már tudom a Miatyánkot. Össze kell tennem a két kezem,...

Cimkék: **Vág Bernadett**